

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/69/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2718201826
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Horváthová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2718201826.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dominika Horváthová a sudkýň JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľubica Spálová, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. D. XX, E., zastúpeného advokátom: JUDr. Ingrid Nováková, so sídlom ČSA č. 12, Handlová, proti žalovanej: F. G., nar. XX.XX.XXXX, adresa H. I. D. XXXX/XX, E., zastúpenej advokátom: JUDr. Václav Sosna, advokát, so sídlom Námestie slobody 2, 909 01 Skalica, o zaplatenie 4.444,67 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovanej proti výroku II., III. a IV. rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 11. októbra 2022, č.k. 5C/25/2018-169, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalobcu voči výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie o d m i e t a.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a III. m e n í , tak že žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.322,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.322,70 eur od 06.01.2014 do zaplatenia, všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku napadnutý výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

III. Žalovanej priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 40,48 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti o zaplatenie sumy 1.261,63 eur zastavil, výrokom II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.266,35 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.266,35 eur od 06.01.2014 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom III. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom IV. žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 43 %, pričom o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie právne odôvodnil poukazom na ustanovenia § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, 4, § 149a, § 150 ods. 1, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 107 ods. 1, 2, § 558, § 110 ods. 1 až 3, § 49, § 49a, § 488, § 489, § 494, § 516, § 517 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 150 ods. 1, 2, § 151 ods. 1, 2, § 232 ods. 3, 4, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že predmetom tohto konania bola pôvodne suma vo výške 4.444,67 eur, ktorú tvorila polovica neuhradených dlhov, ktoré vznikli počas manželstva. Jednalo sa o dlh voči veriteľovi Quatro v sume 3.850,- Sk (127,65 eur) č. zmluvy 363346, dlh na účte G. D. XXXXXXXXXX v sume 13.000,- Sk (431,52 eur), nevyplatené splátky na hypotekárnom úvere poskytnutom G. G. J. na základe zmluvy č. XXXXXXXXXX za roky 2007 - 2008 vo výške 23.000,- Sk (763,46 eur). Spolu bol dlh

voči žalobcovi vo výške 39.850,- Sk, t.j. 1.322,70 eur ku dňu 6.10.2008, ktorý sa žalovaná zaviazala uhrádzať žalobcovi po 850,- Sk mesačne od októbra 2008. Pohľadávku tiež tvoril zostatok dlhu na hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXX ku dňu 06.10.2008, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať po 950,- Sk mesačne ako polovicu splátky hypotekárneho úveru. Žalobca bol povinný v konaní preukázať, že so žalovanou sa na takýchto platbách dohodli a že žalovaná uznala dlh, ktorý tvorí žalovanú pohľadávku. Žalovaná bola na jej úspech v konaní povinná preukázať, že uznanie dlhu je neplatné, alebo že čestné prehlásenie a uznanie dlhu podpisovala pod nátlakom, resp. že žalovaná pohľadávka je premlčaná. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že manželstvo účastníkov bolo právoplatne rozvedené dňa 31.10.2005, čo potvrdili obidve strany sporu. V konaní nebolo sporné, že v predmetnej veci k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov rozhodnutím súdu nedošlo a ani v zákonnej lehote troch rokov nebola podaná na súd žaloba o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Prvoinštančný súd pokračoval, že žalovaná poprela existenciu akejkoľvek dohody o vyporiadaní BSM. Vo výpovedi tvrdila, že žalobcovi nie je nič dlžná. Uviedla, že dlhy, ktoré mali počas manželstva, splácali počas manželstva zo spoločného. Po rozvedení manželstva žalovaná nemala dlhy. Po rozvedení manželstva boli ešte dlhy ohľadne Quatro, na sporožirovom účte a tiež hypotekárny úver, tieto splácal žalobca, žalovaná mu nebola nič dlžná. Od rozvodu manželstva, žalobca si z výživného, ktoré mal platiť voči deťom, strhával čiastku mesačne tak ako on potreboval. Žalobca si takto krátil platbu na výživnom a skrátenú sumu si započítaval na úhradu dlhu. Žalobca tak robil z dôvodu, že sa držal listiny, ktorú podpísala žalovaná. Dlhy posplácali spoločne, aj po rozvedení dlhy splácali spoločne. Po rozvedení manželstva spoločne predali so žalobcom rodinný dom, ktorý mali v BSM. Tento dom predali po rozvedení (dňa 1.2.2008 - č.l. 122) a kúpnu cenu si so žalobcom rozdelili na polovicu, táto kúpna cena, ktorú obdržali za dom nebola použitá na dosplácanie hypotekárneho úveru, ktorý mali. Hypotekárny úver mali za účelom kúpy uvedeného rodinného domu. Peniaze, ktoré dostali za predaj rodinného domu ani jeden z nich nepoužil na splatenie dlhov, ktoré vznikli počas manželstva. Podľa názoru súdu prvej inštancie z výpovede žalovanej vyplýva existencia určitej dohody o uhrádzaní dlhov pochádzajúcich z manželstva. Na základe takejto dohody, ktorá bola uzatvorená konkludentne, žalobca zo svojich finančných prostriedkov uhrádzal po rozvedení manželstva dlhy z úverov pochádzajúcich z manželstva (Quatro, sporožirový účet, hypotekárny úver) a žalovaná mu na splácanie týchto úverov prispievala sumou zodpovedajúcou polovici splátok, pričom túto čiastku žalobca započítaval (aj keď nesprávne a nie v súlade so zákonom) voči platbe výživného na deti, uhrádzanej žalobcom pre žalovanú. Je to rovnaké, ako keby žalobca uhrádzal žalovanej sumu výživného na deti v plnej výške stanovenej súdom a žalovaná by zároveň uhrádzala žalobcovi platbu zodpovedajúcu sume 850,- Sk a zároveň platbu 950,- Sk na základe dohody zaznamenatej v čestnom prehlásení zo dňa 6.10.2008. S výživným na deti nie je možné započítať pohľadávku platiteľa výživného voči príjemcovi výživného (matky). Preto aj žalovaná v neskoršom čase oprávnené podala na žalobcu trestné oznámenie pre dlhované výživné (zo započítania) a žalobca bol povinný dlžné výživné doplatiť.

4. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplynulo, že dňa 06.10.2008 podpísali žalovaná a žalobca čestné prehlásenie - uznanie dlhu žalovanej, ktorým žalovaná uznala voči žalobcovi dlh k 06.10.2008 celkovo 39.850,- Sk, ktorý dlh sa žalovaná zaviazala žalobcovi splácať po 850,- Sk mesačne pod stratou výhody splátok. Zároveň sa žalovaná zaviazala od októbra 2008 platiť žalobcovi sumu 950,- Sk mesačne ako platbu polovice splátky na hypotekárny úver. Podľa názoru súdu uvedené čestné prehlásenie - uznanie dlhu sa dá podľa obsahu považovať za potvrdenie o uzatvorení dohody o vyporiadaní BSM v zmysle § 149 ods. 2 O.Z. z čoho vyplýva, že v čase podpisu dohody zo dňa 6.10.2008, existovala pohľadávka žalobcu voči žalovanej z ústnej dohody o uhrádzaní dlhov vzniknutých počas manželstva. Žalovaná uviedla, že uznanie dlhu podpísala pod nátlakom, a to z dôvodu, že bola v zlej finančnej situácii a žalobca podmieňoval podpisom tohto čestného prehlásenia platenie výživného na deti z jeho strany. Tým argumentovala dôvod neplatnosti tohto čestného prehlásenia - uznania dlhu. Vykonanie právneho úkonu pod nátlakom a jeho dôsledky je obsiahnuté v § 49 Občianskeho zákonníka, a pokiaľ sú naplnené podmienky tohto ustanovenia, strana zmluvy - žalovaná by mala možnosť podľa tohto ustanovenia od zmluvy odstúpiť. Žalovaná v konaní neuviedla, že by od zmluvy - dohody odstúpila a o tejto skutočnosti neprodukovala v konaní žiadny dôkaz, preto ani nepreukázala, že by bola táto zmluva - dohoda zo strany žalovanej zrušená. Taktiež na možnosť zrušenia zmluvy - dohody z tohoto dôvodu je potrebné, aby bola na strane žalovanej vyvolaná tieseň a nápadne nevýhodné podmienky, ktoré skutočnosti žalovaná nepreukázala dôkazmi. Podľa názoru súdu argumentovanie zlou finančnou situáciou žalovanej bez jej preukázania dôkazmi a argumentovanie hrozbou zo strany žalobcu voči žalovanej, že nebude platiť výživné, bez ich preukázania dôkazmi, nie je možné považovať za preukázanie nátlaku, tiesne a nápadne nevýhodných podmienok. Navyše neplatenie výživného má

za následok možnosť podať podnet na trestné stíhanie žalobcu a taktiež možnosť začať exekučné konanie na majetok žalobcu, čo sú účinné spôsoby zabezpečovania zákonných práv maloletých detí. Z uvedeného dôvodu nedošlo ku zrušeniu uvedeného čestného prehlásenia - uznania dlhu. Čo sa týka žalobkyňou namietanej neplatnosti uznania dlhu, nakoľko v tom čase žalovaná dlh nemala, ustanovenie § 558 OZ, vyžaduje na uznanie dlhu písomnú formu uznania (čo je splnené), a určenie dlhu čo do dôvodu a výšky (pôžička Quatro 3.859,- Sk, sporozírový účet 13.000,- Sk, hypotekárny uver za roky 2007-2008 v sume 23.000,- Sk). Formálne náležitosti uznania dlhu sú preto splnené. V dôsledku uznania dlhu potom platí predpoklad, že ak bol dlh uznaný, tento dlh trval aj v čase uznania dlhu, t.j. dňa 06.10.2008. Žalovaná bola potom povinná dôkazmi preukázať, že dlh v čase uznania dlhu neexistoval. Žalovaná takéto dôkazy v konaní neprodukovala a preto v konaní neuniesla v tomto smere dôkazné bremeno. Žalovaná uviedla, že po rozvoze manželstva žalovaná nemala dlhy. Po rozvoze manželstva boli ešte dlhy ohľadne Quatro, na sporozírovom účte a tiež hypotekárny uver, tieto splácal žalobca, žalovaná mu nebola nič dlžná. Od rozvodu manželstva, žalobca si z výživného, ktoré mal platiť voči deťom strhával čiastku mesačne, tak ako on potreboval. Žalobca si takto krátil platbu na výživnom a skrátenú sumu si započítaval na úhradu dlhu. Žalobca tak robil z dôvodu, že sa držal listiny, ktorú podpísala žalovaná. Dlhy posplácali spoločne, aj po rozvoze dlhy splácali spoločne. Žalovaná neozrejmla, prečo by mal po rozvoze manželstva dlhy pochádzajúce z manželstva splácať len žalobca a prečo to považovala za spoločné splácanie dlhov. Žalovaná v konaní nenamietala, že by ňou uznaný dlh bol premlčaný a že by ona nevedela, že dlh je premlčaný a na preukázanie tejto skutočnosti v konaní neprodukovala ani dôkazy. Bránila sa len tým, že dlh neexistoval, nie že by bol premlčaný. Premlčanie práva pritom nie je zánikom práva. Na základe uvedeného je súd názoru, že Čestné prehlásenie zo dňa 06.10.2008 je platné. Čestné prehlásenia - uznanie dlhu zo dňa 06.10.2008 (č. I. 6) má dve časti. Prvá časť je samotné uznanie dlhu z pohľadávky Quatro v reálnej sume 3.850,- Sk č. zmluvy 363346, z účtu D. G. XXXXXXXXXX (debet) v sume 13.000,- Sk, a z nevyplatenej dlžoby na hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXX v G. v rokoch za obdobie 2007-2008 voči v sume 23.000,- Sk. Spolu reálny dlh voči žalobcovi je v celkovej sume 39.850,- Sk. Žalovaná sa zaviazala tento dlh splácať pravidelne od októbra 2008 každý mesiac do 5. dňa v mesiaci v splátke vo výške 850,- Sk do jeho úplného splatenia. V prípade že nesplní k dátumu splatnosti 2 po sebe idúce splátky, stáva sa splatným celý dlh. Žalovaná tieto splátky žalobcovi neuhradila, nakoľko všetko čo bolo započítané na úhradu splátok, musel žalobca žalovanej uhradiť (fakticky vrátiť) vo forme nedoplatku na výživnom na maloleté deti v súvislosti s trestným stíhaním pre neplatenie výživného. Žalobca nezosplátnil celý dlh v dôsledku neuhradenia splátok.

5. V súvislosti so vznesenou námietkou premlčania bol súd prvej inštancie povinný skúmať, či táto pohľadávka v sume 39.850,- Sk je premlčaná. Pohľadávka mala byť splácaná v splátkach 850,- Sk mesačne vždy do 5. dňa v mesiaci. Prvá splátka mala byť preto uhradená do dňa 05.11.2008, druhá splátka do 05.12.2008, tretia splátka do 5.1.2009, atď. Keďže sa jedná o uznanú pohľadávku a splácanie uznannej pohľadávky v mesačných splátkach po 850,- Sk, premlčacia doba je potom 10 ročná a plynie od zročnosti jednotlivých splátok dlhu. Žalobca neuplatnil voči žalovanej zročnosť celého dlhu v prípade omeškania s plnením jednotlivých splátok. Keďže žalobca podal žalobu dňa 05.12.2018, všetky splátky zročné do 05.12.2008 sú premlčané. Preto je premlčaná splátka 850,- Sk splatná 05.11.2008 a 05.12.2008. Ostatné splátky splatné dňa 05.1.2009 a v nasledujúcich mesiacoch nie sú premlčané. Na základe uvedeného súd od celkovej pohľadávky 39.850,- Sk odpočítal dve premlčané splátky 1.700,- Sk (850 Sk x 2) a tak stanovil nepremlčanú časť pohľadávky 38.150,- Sk (39.850 Sk - 1.700 Sk), čo je 1.266,35 eur. Uvedenú sumu súd žalobcovi priznal. Vo zvyšku tejto časti uplatnenej pohľadávky 56,43 eur (1.700 Sk) súd žalobu zamietol. Žalobca uplatnil žalobou pohľadávku z dôvodu bezdôvodného obohatenia, súd je však názoru, že na základe nezmeneného skutkového stavu sa jedná o plnenie zo záväzku, ktorý vznikol na základe zmluvného vzťahu - zmluvy - dohody (§ 489 OZ), o ktorej existenciu potvrdzuje čestné prehlásenie - uznanie dlhu. Čo sa týka druhej časti pohľadávky uvedenej v čestnom prehlásení - uznaní dlhu zo dňa 6.10.2008, zo znenia textu vyplýva, že v tejto časti žalovaná neuznávala dlh, zaviazala sa len budúce splátky hypotekárneho úveru v G. č. XXXXXXXXXX splácať žalobcovi pravidelne od októbra 2008 každý mesiac do 5. dňa v mesiaci vo výške 950,- Sk (t.j. polovica splátky na hypotekárny úver) až do jeho splatenia. V tejto časti čestného prehlásenia - uznania dlhu nie je uvedené, že táto časť sa týka uznania záväzku a nie je uvedená ani výška záväzku a nie je uvedené že žalovaná uznáva dlh súvisiaci s týmto záväzkom. Žalobca hypotekárny úver splácal do decembra 2013, kedy ho doplatil G. G. dňa 12.7.2013 vo výške 6.430,77 eur (č.l. 7 - druhá strana). Žalovaná uhradila v období august až december 2013 žalobcovi 5 splátok po 31,53 eur (podľa tvrdenia žalobcu uvedeného v žalobe), z čoho vyplýva že iné splátky od 5.11.2008 neuhradila. V súvislosti so vznesenou námietkou premlčania bol súd prvej inštancie povinný skúmať, či táto druhá časť pohľadávky pôvodne v sume 3.121,97 eur a

po čiastočnom späťvzati žaloby o sumu 1.261,63 eur, v sume 1.860,34 eur je premlčaná. Pohľadávka mala byť splácaná v splátkach 950 Sk (31,53 eur) mesačne vždy do 5. dňa v mesiaci. Prvá splátka mala byť preto uhradená do dňa 05.11.2008, druhá splátka do 05.12.2008, tretia splátka do 05.01.2009, atď. Táto pohľadávka ako dlh nebola uznaná žalovanou. Keďže sa jedná o pohľadávku, ktorá nebola ako dlh uznaná a ktorej splácanie bolo dohodnuté v mesačných splátkach po 950,- Sk, premlčacia doba je potom 3 ročná a plynie od zročnosti jednotlivých splátok dlhu. Žalobca neuplatnil voči žalovanej zročnosť celého dlhu v prípade omeškania s plnením jednotlivých splátok. Keďže žalobca podal žalobu dňa 05.12.2018, všetky splátky zročné do 05.12.2015 sú premlčané. Preto sú premlčané splátky 31,53 eur (950 Sk) splatné dňa 05.11.2008, dňa 05.12.2008 až dňa 05.11.2015. Celkovo mala žalovaná uhradiť žalobcovi 99 splátok (3.121,97 eur). Žalobca zobral späť žalobu v časti zaplataenia 1.261,63 eur (č.l. 131 a č.l.), t.j. 40 splátok (1.261,63 eur : 31,53 eur), na úhradu zostalo preto 59 splátok, ktoré mali byť splácané počas päť rokov, t.j. najneskôr do 5.11.2015, t.j. v čase na ktorý sa vzťahuje premlčanie. Na základe uvedeného súd žalobu v tejto časti (zvyšku uplatnenej pohľadávky) z dôvodu premlčania pohľadávky zamietol. Keďže žalovaná nezaplatila súdom priznanú časť dlh riadne a včas, dostala sa do omeškania, čím žalobcovi vzniklo právo na úroky z omeškania tak, ako sú uvedené vo výroku tohto rozsudku, pretože takto priznané úroky z omeškania sú v súlade s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. (výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základné úroková sadzba ECB platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu). O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP a žalovanej podľa pomeru jej úspechu vo veci priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 43 %. Žalobca uplatnil žalobou voči žalovanej sumu 4.444,67 eur, žalobcovi bola priznaná suma 1.266,35 eur, čo je úspech v konaní 28,50 %, a neúspech 71,50 %. Čistý úspech žalovanej je potom 43 % (71,50 % - 28,50 %). O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník samostatným uznesením.

6. Proti tomuto rozsudku voči výroku II. a IV. podala odvolanie žalovaná, pričom uplatnil odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP a domáhal sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolateľ najskôr uviedol, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní najmä opomenul, že: listina označená ako uznanie dlhu z roku 2008 nie je platným uznaním dlhu a táto listina existenciu žiadneho dlhu žalovanej voči žalobcovi nepreukazuje; listina označená ako uznanie dlhu z roku 2008 nie je platnou dohodou o vyporiadaní bezpodielového vlastníctva manželov a táto listina nepreukazuje existenciu dohody o vyporiadaní BSM; obsah listiny označenej ako uznanie dlhu z roku 2008 nie je určitý a zrozumiteľný a podpísanie tejto listiny nebolo zo strany žalovanej prejavom slobodnej a vážnej vôle; v čase podpísania listiny bola žalovaná v tiesni spôsobenej tým, že jej žalobca neplatil výživné na maloleté dieťa a predmetnú listinu žalovaná podpísala pod nátlakom žalobcu; nezákonné konanie žalobcu voči žalobkyni bolo preukázané predložením obžaloby Okresnej prokuratúra Skalica č. Pv 520/17/2006 z 12.9.2018 a predložením trestného rozkazu sp.zn. 6T/106/2018 z 28.11.2018; žalobou uplatňovaný údajný nárok žalobcu je v plnom rozsahu premlčaný (aj v prípade, že by uznanie dlhu bolo platné); zákonná premlčacia doba by v danom prípade mala začať dňom 6.11.2008, t.j. v deň nasledujúci po dni splatnosti údajnej pohľadávky (pretože podľa listiny označenej ako uznanie dlhu z roku 2008 mala byť prvá splátka uhradená v októbri 2008 a druhá najneskôr do 5.11.2008). V ďalšej časti odvolania žalovaný poukázal, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam najmä ohľadom obsahových náležitostí listiny označenej ako „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE DLHU §558 o.z.“ Súd totiž nezohľadnil skutočnosť, že uvedená listina nemá náležitosti uznania dlhu a údaje uvedené v uvedenej listine neoznačujú náležitým spôsobom určite a zrozumiteľne, aký je dôvod údajného v listine uvedeného dlhu vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou. Z obsahu uvedenej listiny nemožno určiť, kto je tu vlastne účastníkom záväzkového (úverového, pôžičkového alebo iného) vzťahu, z ktorého by mal údajný dlh vyplývať. Z obsahu predloženej listiny teda nemožno určiť, kto je veriteľom a z akého titulu a ani kto je dlžníkom a z akého titulu. Skutočnosť, že strany boli v minulosti spoludlžníkmi voči rôznym bankovým a nebankovým spoločnostiam totiž bez ďalšieho nezakladá žalovanej postavenie dlžníka voči žalobcovi. Žalovaná opakovane upozorňovala na to, že s žalobcom neuzavrela žiadnu dohodu, z ktorej by jej vyplýval peňažný záväzok voči žalobcovi. Žalovaná voči žalobcovi v danom čase žiadny reálny dlh nemala. Preto by sa v danom prípade jednalo o uznanie neexistujúceho dlhu. Túto skutočnosť súd nezohľadnil a nesprávny skutkový záver súdu prvej inštancie o údajnej existencii dlhu zapríčinil nesprávne posúdenie žalovaného nároku a viedol k vydaniu nesprávneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie taktiež opomenul, že podpísanie listiny označenej ako „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE DLHU §558 o.z.“ nebolo zo strany žalovanej prejavom slobodnej a vážnej vôle. V konaní bolo pritom preukázané, že v čase podpísania listiny označenej ako „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE

DLHU §558 o.z.“ bola žalovaná v tiesni spôsobenej tým, že jej žalobca neplatil výživné na maloleté dieťa a predmetnú listinu žalovaná podpísala pod nátlakom žalobcu. Súd pri posudzovaní skutkového stavu nezohľadnil ani skutočnosť, že konanie žalobcu voči žalovanej bolo okrem iného aj v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie ďalej pochybil aj tým, že (v prípade ním predpokladanej platnosti listiny označenej ako „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE DLHU §558 o.z.“) nesprávne určil deň splatnosti celého údajného dlhu. Žalovaná konštatuje, že z obsahu predmetnej listiny by vyplýval ako deň splatnosti celého údajného dlhu deň 06.11.2008, teda deň nasledujúci po nezaplatení druhej splátky údajného dlhu. Žalovaná súčasne upozorňuje na skutočnosť, že z uvedenej listiny vyplýva splatnosť prvej splátky v októbri 2008 a splatnosť druhej splátky do 05.11.2008. Súd prvej inštancie pri posudzovaní veci túto skutočnosť nezohľadnil a napriek tomu, že podľa textu uvedeného v listine nastáva splatnosť automaticky nesplatením dvoch po sebe idúcich splátok (t.j. v októbri 2008 a novembri 2008) a vychádzal z nesprávneho skutkového predpokladu, že k zosplateniu dlhu má prísť na základe úkonu veriteľa. Nesprávny skutkový záver súdu prvej inštancie o splatnosti celého údajného dlhu zapríčinil nesprávne posúdenie žalovaného nároku a viedol k nesprávne určeniu začiatku plynutia premičacej doby. Súd prvej inštancie pri posudzovaní skutkového stavu taktiež náležite nezohľadnil námietku žalovanej, ktorá od počiatku poukazovala na neexistenciu jej údajného dlhu voči žalobcovi. Žalovaná v tejto súvislosti poukazuje, na skutočnosť, že podľa negatívnej dôkaznej teórie zaťažuje v prípade tvrdenej neexistencie určitej skutočnosti dôkazné bremeno toho kto tvrdí existenciu takej skutočnosti. Žalobca v konaní tvrdil, že jeho pohľadávka voči žalovanej existuje, ale pre svoje tvrdenie žalobca neunesol dôkazné bremeno, keď okrem listiny označenej ako „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE DLHU §558 o.z.“ nepredložil žiadne relevantné dôkazy o skutočnej existencii ním tvrdeného dlhu žalovanej voči jeho osobe. Listiny predložené žalobcom spolu so žalobou a následne v priebehu konania totiž nepreukazujú existenciu pohľadávky žalobcu voči žalovanej. Žalovaná ďalej konštatuje, že nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie spočíva v nesprávnom posúdení otázky platnosti resp. neplatnosti listiny označenej ako „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE DLHU §558 o.z.“. Súd totiž napriek závažným vecným a formálnym nedostatkom predmetnej listiny dospel k záveru, že táto listina je platným uznaním dlhu a že formálne náležitosti uznania dlhu sú splnené (viď napr. bod 59. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Žalovaná poukazuje na skutočnosť, že listina „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE DLHU §558 o.z.“ nie je platným uznaním dlhu, pretože nemá základné zákonné náležitosti platného uznania dlhu. V danom prípade sa nemôže jednať o platné uznanie dlhu najmä vzhľadom na skutočnosť, že úplne absentuje určenie dlhu čo do dôvodu a úplne absentuje označenie veriteľa. Listina z 06.10.2008 neobsahuje žiaden dôvod, prečo by mala žalovaná žalobcovi uvedenú sumu zaplatiť. Skutočnosť, že v listine z 06.10.2008 sa odkazuje na rôzne bankové a nebankové produkty (QUATRO – 3.850,- Sk, debetný účet - 13.000,- Sk, hypotekárny úver - 23.000,- Sk), by bola relevantná iba v prípade, ak by sa uznával dlh voči týmto veriteľom. V listine z 06.10.2008 sa ale ako jediný veriteľ uvádza iba žalobca a neuvádza sa žiadny právny dôvod údajného dlhu žalovanej voči osobe žalobcu. V listine z 6.10.2008 uvedenú formuláciu „Spolu reálny dlh voči A. B. v sume 39.850,- Sk“ nemožno akceptovať ako riadne a preskúmateľné uvedenie dôvodu údajného dlhu žalovanej voči žalobcovi. Suma 39.850,- Sk má byť zrejme súčtom vyššie uvedených nedoplatkov na jednotlivých bankových a nebankových produktoch, to však samé o sebe neosvedčuje reálny právny dôvod údajného nároku žalobcu ako veriteľa. Žiadna konkrétna dohoda strán alebo iná právna skutočnosť, z ktorej by vyplýval údajný nárok žalobcu voči žalovanej, v listine z 6.10.2008 uvedená nie je. Dôvod údajného dlhu žalovanej voči žalobcovi teda na predmetnej listine z 6.10.2008 chýba. Žalovaná zdôrazňuje, že ona listinu z 6.10.2008 nespisovala a ani sa nijako nepodieľala na príprave tejto listiny. Žalovaná v čase podpísania tejto listiny nemala voči žalobcovi žiadne reálne dlhy. To napokon vyplýva aj z obsahu samotnej listiny z 6.10.2008, v ktorej sú ako dielčie sumy uvedené iba spoločné záväzky obidvoch manželov voči bankovým a nebankovým inštitúciám. Nejedná sa teda o žiadne v danom čase existujúce a reálne záväzky žalovanej voči žalobcovi. Nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie spočíva v aj nesprávnom posúdení otázky určenia termínu splatnosti druhej splátky vyplývajúcej z obsahu listiny „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE DLHU §558 o.z.“ (v prípade súdom predpokladanej platnosti tejto listiny). Zákonná premičacia doba by v danom prípade mala začať dňom 6.11.2008, t.j. v deň nasledujúci po splatnosti pohľadávky (pretože podľa listiny označenej ako uznanie dlhu z roku 2008 mala byť prvá splátka uhradená v októbri 2008 a druhá najneskôr do 5.11.2008). Tento záver vyplýva priamo z obsahu listiny označenej ako „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE DLHU §558 o.z.“, v ktorej je výslovne uvedené: „V prípade, že nesplním k dátumu splatnosti 2 po sebe idúce splátky – stáva sa splatným celý dlh.“ V ďalšej časti odvolania žalovaná namietala inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedla, že súd v odôvodnení napadnutého rozsudku predpokladá existenciu akejsi konkludentnej dohody o vyporiadaní BSM, ktorej existencia však v konaní nebola žiadnym spôsobom preukázaná. Súd napriek tomu, s poukazom na takúto údajnú

dohodu, konvaliduje absenciu zákonných náležitostí listiny označenej ako „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE DLHU §558o.z.“ a v tejto súvislosti súd vyvodzuje ničím nepodložený záver o tom, že žalovaná ako údajný dlžník údajne mala v čase spísania listiny označenej ako „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE DLHU §558o.z.“ bližšie nešpecifikovaný záväzok voči žalobcovi ako údajnému veriteľovi. Absencia dôkazu o údajnej konkludentnej dohode o vyporiadaní BSM (bez konkretizácie celého jej údajného obsahu) spolu s absenciou jednoznačnej vecnej špecifikácie právneho dôvodu vzniku údajného záväzku žalovanej voči žalobcovi robí napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľným. V skutočnosti totiž v priebehu konania nikdy nebolo preukázané uzavretie žiadnej dohody strán ani iná skutočnosť zakladajúca v danom čase záväzok žalovanej voči žalobcovi. Z toho vyplýva, že súd rozhodol formalisticky, keď nárok žalobcovi priznal len na základe listiny označenej ako „ČESTNÉ VYHLÁSENE – UZNANIE DLHU §558 o.z.“, napriek tomu, že v danom čase neexistoval akýkoľvek konkrétny záväzok žalovanej voči žalobcovi.

7. Proti rozsudku voči výroku II., III. a IV. podal odvolanie aj žalobca, pričom uplatnil odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP a domáhal sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolateľ uviedol, že s rozhodnutím súdu o časti premlčaného dlhu čiastočne nesúhlasí. Súd v prvej časti Čestného prehlásenia - uznania dlhu zo dňa 6.10.2008 pri časti uznaného dlhu považoval za premlčané splátky, ktoré mali byť uhradené dňa 5.11.2008 a 05.12.2008 po 28,21 eur (850,- Sk) - nakoľko podľa uvedenia súdu bola žaloba doručená súdu dňa 05.12.2018 a tieto dve splátky spolu v sume 1.700,- Sk (850,- Sk x 2) považoval súd za premlčané a odpočítal ich od uznaného dlhu, teda o sumu 56,43 eur žalovanú sumu znížil. Žalobca uvádza, že žaloba zo dňa 30.11.2018 bola odosielaná na Okresný súd Skalica dňa 03.12.2018, o čom právna zástupkyňa žalobcu doložila súdu listinu, z ktorej vyplýva, že žaloba bola do schránky súdu doručená dňa 03.12.2018. Žalobca je toho názoru, že aj v prípade doručenia žaloby na súd dňa 05.12.2018, by splátka splatná dňa 05.12.2008 ešte nemala byť premlčaná, žalovaná ešte dňa 05.12.2008 mohla splátku vo výške 850,- Sk zaplatiť žalobcovi a v tento deň bola žaloba už preukázateľne na súde. Z tohto dôvodu je žalobca názoru, že súd mal v časti uznaného dlhu priznať žalobcovi sumu vrátane neuhradenej splátky splatnej dňa 05.12.2008 – spolu v sume 1.294,56 eur. Ďalej je žalobca toho názoru, že súd aj pri výpočte premlčaných splátok dlhu na hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXXXX dospel čiastočne k nesprávnym zisteniam, v súlade s vykonaným dokazovaním. Súd prehliadol, resp. nezobral do úvahy konštatovanie žalobcu v žalobe, že splátky hypotekárneho úveru žalovaná splácala až do decembra 2013 (vrátane) . Zo znenia bodu 65. druhého odseku odôvodnenia rozsudku však vyplýva, že súd zobral do úvahy ako splátky zaplatené žalovanou len v období od mesiaca august 2013 až december 2013 a iné splátky od 05.11.2008 považoval súd za žalovanou neuhradené a teda ako za premlčané, hoci boli žalobcom ako zaplatené započítané až do mesiaca december 2013 - ako je uvedené v čl. II. prvá veta žaloby a vyplýva to aj z vyjadrenia žalobcu na pojednávaní. Podľa názoru žalobcu, pri premlčacej dobe v trvaní 3 rokov, sa začali premlčovať neuhradené mesačné splátky vyplývajúce z hypotekárneho úveru č. XXXXXXXXXXXX až od januára 2014 do novembra 2015 (vrátane), t. j. 23 splátok by sa mohlo považovať za premlčané (v sume 725,19 eur). Počnúc mesiacom december 2015 už splátky na hypotekárnom úvere až do podania žaloby premlčané neboli. V rozsahu nepremlčaných splátok tak mal súd žalobe vyhovieť, t. j. v počte 36 splátok po 31,53 eur spolu v sume 1.135,15 eur. Poukázal tiež na skutočnosť, že podľa Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.9.2002, bolo splácanie úveru rozložené na splátky až do zaplatenia poslednej splátky dňa 16.06.2022. Žalobca dosplácal zostatok hypotekárneho úveru dňa 12.07.2013. Keďže žalovaná sa zaviazala každý mesiac prispievať žalobcovi na splátky úveru v polovici splátky až do jeho splatenia, bez možnosti zosplatenia celého zostatku dlhu (v zmysle posledného odseku Čestného prehlásenia – uznania dlhu), svoj dlh z hypotekárneho úveru v čase od podania žaloby dňa 5. 12. 2018 až do úplného zaplatenia úveru mala teda ešte možnosť splácať, napriek tomu, že žalobca doplatil zostatok úveru predčasne. Z tohto dôvodu žalobca zobral čiastočne svoju žalobu späť čo do čiastky istiny 1.261,63 eur, t. j. v časti splátok, ktoré žalovaná ešte mohla splácať mesačne po podaní žaloby až do 16.06.2022, čo korešponduje v podstate aj s názorom súdu v tom, že v tejto časti Čestného prehlásenia - uznania dlhu nešlo o uznanie celého dlhu ale len o záväzok žalovanej platiť polovicu mesačnej splátky úveru až do jeho zaplatenia.

8. K odvolaniu žalovanej sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril žalobca a uviedol, že má za to, že súd sa so žalovanou uvádzanými vyjadreniami dostatočne a jasne zaoberal v odôvodnení svojho rozsudku v bodoch 58. až 62. Navrhol, aby odvolací súd odvolaniu žalovanej nevyhovel. Podľa názoru žalobcu je v Čestnom prehlásení - uznaní dlhu veriteľ určený jednoznačne tak, že je ním žalobca a dôvod dlhu je tiež uvedený, nakoľko pozostával z jednotlivých súm zo spoločných úverov strán sporu

alebo z ich spoločných pôžičiek špecifikovaných v Čestnom prehlásení, ktoré boli v čase podpísania prehlásenia už zaplatené výlučne žalobcom. Aj z rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že za dostatočnú formuláciu právneho dôvodu dlhu možno považovať aj odkaz na okolnosti, v ktorých je dôvod dlhu

file_0.jpg
file_1.wmf

obsiahnutý, alebo z nich vyplýva. Z doložených listinných dôkazov vyplynulo, ktoré spoločné pôžičky a úver (špecifikované v listine) boli už vyplatené žalobcom, na čo bolo v odôvodnení rozsudku poukázané. Žalovaná sa vo svojich vyjadreniach bráni účelovo, že žalobcovi nie je nič dlžná. Nepreukázala však žiadnym dôkazom neexistenciu ňou uznaného dlhu napriek tomu, že aj z jej ústneho vyjadrenia vyplynulo, že mala vedomosť o spoločných dlhoch a potvrdila, že po rozvode na tieto spoločné dlhy neprispievala žiadnou sumou. Nepreukázala relevantne ani ňou tvrdené skutočnosti o tiesni, resp. nátlaku zo strany žalobcu, napokon listinu bola sama bez prítomnosti žalobcu podpísať a osvedčiť svoj podpis pred matričným úradom. Neobstojí ani obrana žalovanej, že listinu bola nútená podpísať z dôvodu, že žalobca jej neplatil výživné na maloleté deti. Je predsa všeobecne známe, že výživného sa matka môže domáhať v exekučnom konaní, čo napokon aj urobila. Žalovaná tiež poukazuje na to, že súd pochybil v tom, že nesprávne určil deň splatnosti celého dlhu, pretože podľa žalovanej nastala splatnosť celého dlhu dňa 06.11.2008, keďže podľa žalovanej bola prvá splátka splatná už dňa 05.10.2008 a druhá splátka bola splatná dňa 05.11.2008. Podľa žalovanej splatnosť dlhu nastáva automaticky nesplatením dvoch po sebe idúcich splátok. Žalobca s takýmto názorom nesúhlasí, pretože listina bola žalovanou podpísaná dňa 06.10.2008 a teda prvá (októbrová) splátka nemohla byť splatná predchádzajúceho dňa - 05.10.2008 ale až následne najneskôr dňa 05.11.2008, nasledujúca do 05.12.2008 atď.. Súd tiež správne v bode 66. odôvodnenia rozsudku uviedol, že žalobca neuplatnil voči žalovanej zročnosť celého dlhu v prípade omeškania s plnením jednotlivých splátok. Nenastala tak zročnosť celého dlhu automaticky dňa 06.11.2008 tak, ako uvádza žalovaná. Žalobca toto právo nevyužil, žalovaná ani nepredložila žiadny dôkaz ktorým by dokladovala že by žalobca voči nej uplatnil „stratu lehôt z tohto dôvodu sa malo pokračovať v plnení v dohodnutých splátkach. Súd správne zdôvodnil, že medzi žalobcom a žalovaným nedošlo k vyporiadaniu BSM písomnou dohodou v lehote 3 rokov od právoplatného rozsudku o rozvode ich manželstva a ani nebola v tejto lehote podaná žaloba na príslušný súd. Bolo však jednoznačne preukázané, že ich bezpodielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti - k rodinnému domu bolo vyriešené predajom a bola do spisu doložená aj kúpna zmluva, z ktorej vyplynulo, že kúpnu cenu si bývalí manželia rozdelili a ani jeden z nich ju nepoužil na úhradu ich spoločných dlhov. Existenciu spoločných dlhov nepopierala ani žalovaná, zároveň ani nedokladovala žiadnym dôkazom, že by sa podieľala po rozvode manželstva na úhrade spoločných dlhov priamo pôvodnému veriteľovi - keďže tieto uhrádzal od rozvodu manželstva výlučne sám žalobca. Žalobca sa stotožňuje s názorom súdu v tom, že vo veci spôsobu usporiadania ich vzájomných vzťahov týkajúci sa uhrádzania ich dlhov pochádzajúcich z manželstva sa preto jedná o dohodu uzatvorenú konkludentne (body 54. až 57. odôvodnenia rozsudku), bez jej konkrétnej písomnej formy, avšak konanie aj vyjadrenia účastníkov tejto dohody ju potvrdzujú. Nedá sa preto konštatovať, že by napadnuté rozhodnutie bolo v tejto časti nepreskúmateľné, súd nerozhodol formalisticky, ale zohľadnil všetky okolnosti prejednávanej veci, jednotlivé dôkazy posúdil samostatne a aj v ich vzájomných súvislostiach. Žalovaná sa v konaní bránila výlučne tvrdením, že žiadny dlh voči žalobcovi nemala, hoci presnú výšku dlhu v písomnej listine uznala, nepredložila žiadny relevantný dôkaz o neexistencii dlhu voči žalobcovi, ktorý písomne uznala.

9. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Uviedla, že odvolanie je nedôvodné a odvolacie argumenty žalobcu neobstoja. Žalovaná v tomto vyjadrení najmä poukazuje na skutočnosti, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie odvolania proti II. výrokovej časti napadnutého rozsudku, keďže v II. výrokovej časti napadnutého rozsudku nebolo rozhodnuté v neprospech žalobcu; listina označená ako uznanie dlhu z roku 2008 nie je platným uznaním dlhu a táto listina existenciu žiadneho dlhu žalovanej voči žalobcovi nepreukazuje, a táto listina nepreukazuje ani existenciu dohody o vyporiadaní BSM; žalobou uplatňovaný údajný nárok žalobcu je v plnom rozsahu premlčaný (aj v prípade, že by uznanie dlhu bolo platné); zákonná premlčacia doba by v danom prípade mala začať dňom 6.11.2008, tj. v deň nasledujúci po dni splatnosti údajnej pohľadávky (pretože podľa listiny označenej ako uznanie dlhu z roku 2008 mala byť prvá splátka uhradená v októbri 2008 a druhá najneskôr do 5.11.2008); obsah listiny označenej ako uznanie dlhu z roku 2008 nie je určitý a zrozumiteľný, podpísanie tejto listiny nebolo zo strany žalovanej prejavom slobodnej a vážnej vôle; v čase podpísania listiny bola žalovaná v tiesni spôsobenej tým, že jej žalobca neplatil výživné na maloleté dieťa a listinu žalovaná podpísala pod

nátlakom žalobcu; nezákonné konanie žalobcu voči žalobkyni bolo preukázané predložením obžaloby Okresnej prokuratúry Skalica č. Pv 520/17/2006 z 12.9.2018 a predložením trestného rozkazu sp.zn. 6T/106/2018 z 28.11.2018. Ďalej žalovaná vo svojom vyjadrení v podstate zopakovala argumentáciu uvedenú vo svojom odvolaní.

10. K vyjadreniu žalovanej podal žalobca odvolaciu repliku, v ktorej v podstate zopakoval svoju predchádzajúcu argumentáciu.

11. K vyjadreniu žalobcu podala žalovaná odvolaciu dupliku, v ktorej v podstate zopakovala svoju predchádzajúcu argumentáciu. Navyiac poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33 Odod 1630/2005 z 22.2.2006.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané – okrem odvolania žalobcu voči výroku II. rozsudku (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods.1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné, pričom nie sú splnené podmienky na potvrdenie ani zrušenie napadnutého rozsudku, v dôsledku čoho bolo potrebné rozhodnutie zmeniť (§ 388 CSP).

13. Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

14. Podľa § 386 písm. b) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

15. Žalobca podal odvolanie voči výroku II., III. a IV. rozsudku. Pokiaľ ide o výrok II. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.266,35 eur s príslušenstvom, uvedené nemožno považovať za rozhodnutie v neprospech žalobcu, preto súd odvolanie žalobcu voči výroku II. rozsudku odmietol (výrok I.).

16. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III. a IV. v kontexte odvolacích dôvodov uplatnených žalobcom aj žalovanou, a to so zameraním na posúdenie, či súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru ohľadom priznanej dlžnej čiastky vo výške 1.266,35 eur s príslušenstvom a či správne zamietol žalobu vo zvyšnej časti. Výrok I., ktorým súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 1.261,63 eur zastavil, nebol napadnutý odvolaním, nadobudol právoplatnosť a nepodliehal odvolaciemu prieskumu.

17. Podľa § 558 OZ, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

18. Predmetom konania bol dlh žalovanej, ktorého existenciu žalobca preukazoval listinou označenou ako – ČESTNÉ PREHLÁSENIE – UZNANIE DLHU § 558 o.z. zo dňa 06.10.2008 (č.l. 6). Odvolací súd vychádzajúc z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie konštatuje, že text uvedeného prehlásenia znie nasledovne:

„Dolu podpísaná F. B., nar. XX.XX.XXXX bytom K. L. X, XXX XX E.. Čestne prehlasujem a uznávam dlh voči A. B., nar. XX.XX.XXXX. A to:

- Quatro v reálnej sume: 3850,- Sk č. zmluvy – 363346

- Účet č. G. XXXXXXXXXX (debet) v sume: 13 000,- sk

- Nevyplatenú dlžobu na Hypot. úvere č. XXXXXXXXXX v G. v rokoch (2007-2008) voči dlžníkovi v sume 23 000,- Sk

- Spolu reálny dlh voči A. B. v sume 39 850,- Sk

Zároveň sa zaväzujem pravidelne od októbra 2008 každý mesiac do 5.dňa v mesiaci dať dohodnutú splátku vo výške 850,- sk na tento dlh až do jeho úplného splatenia. V prípade, že nesplním k dátumu splatnosti 2 po sebe idúce splátky – stáva sa splatným celý dlh.

Ďalej sa zaväzujem pravidelne od októbra 2008 každý mesiac do 5.dňa v mesiaci dať splátku na Hypotekárny úver v G. č. XXXXXXXXXXXX vo výške 950,- sk (t.j. polovica splátky na Hyp. Úver) až do jeho splatenia.

Toto prehlásenie som napísala a podpísala dobrovoľne bez nátlaku.“

Prehlásenie je podpísané s osvedčeným podpisom žalovanej dňa 06.10.2008 a s osvedčeným podpisom žalobcu dňa 24.10.2008 (ďalej len ako „Uznanie dlhu“).

19. Žalovaná v odvolaní primárne spochybňuje závery súdu prvej inštancie týkajúce sa právnej klasifikácie právneho úkonu Uznanie dlhu, ako aj jeho platnosti s tým, že predmetná listina nie je platným uznaním dlhu, existenciu dlhu žalovanej voči žalobcovi nepreukazuje a nie je ani dohodou o vyporiadaní BSM. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie v tom, že listinu je potrebné vnímať a posudzovať tak, že má dve časti. Nie je však možné stotožniť sa s tým záverom súdu prvej inštancie (bod 57. odôvodnenia), kde konštatuje, že uznanie dlhu je potrebné považovať za potvrdenie o uzatvorení dohody o vyporiadaní BSM v zmysle § 149 ods. 2 OZ. Dohoda o vyporiadaní BSM je osobitným druhom zmluvy, ktorá vyžaduje zmluvný konsenz účastníkov dohody, z ktorého bude možné s určitosťou vyvodiť prejav vôle bývalých manželov smerujúci k tomu, že chcú písomne vysporiadať svoje zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo. Z textu Uznanie dlhu však nevyplýva, že by v nej uvádzané dlhy boli spoločnými dlhmi patriacimi do BSM, ani z nej nemožno vyvodiť prejav vôle žalobkyne či žalovaného tieto dlhy vyporiadať titulom BSM. Zo samotnej použitej formulácie „uznávam dlh“, či „zaväzujem sa ... dať ... splátku“ takisto nemožno vyvodzovať dohodu o vysporiadaní dlhu, resp. na ktorého z manželov dlh prechádza, prípadne dohodu o výške vyporiadacieho podielu. Odvolací súd zdôrazňuje, že nepochybne ide o prejav vôle, ktorého povaha a platnosť bola v konaní spochybnená, preto bolo potrebné zamerať sa na právne posúdenie povahy predmetného právneho úkonu.

20. V názve prehlásenia je obsiahnutá formulácia „uznanie dlhu“ vrátane ust. § 558 OZ, ktoré s daným právnym inštitútom korešponduje. V prvej časti Uznanie dlhu žalobkyňa prehlásila, že uznáva dlh voči žalovanému, ktorý bol špecifikovaný ako tri rôzne čiastkové dlhy, s tým, že prvý odsek prehlásenia je zakončený vetou: „spolu reálny dlh voči A. B. v sume 39 850,- Sk“. Nadväzuje, v druhom odseku, nová veta, obsahujúca záväzok žalobkyne „dať splátku ... na tento dlh“ až do jeho úplného splatenia. V zmysle ust. § 35 ods. 2 OZ (právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom) je potrebné skonštatovať, že ide o prejav vôle žalovanej, ktorým uznáva dlh voči žalobcovi a zaväzuje sa ho splácať v pravidelných splátkach až do jeho úplného splatenia. Pojmové znaky daného prejavu vôle sa zhodujú s tými, ktoré kladie OZ na zabezpečovací inštitút zakotvený v § 558 OZ – uznanie dlhu, pričom ide o jednostranne zaväzujúcu konsenzuálnu zmluvu, ktorá vznikne na základe jednostranného právneho úkonu dlžníka adresovaného veriteľovi, ktorým dlžník dáva najavo, že svoj záväzok uznáva, bude ho plniť a veriteľ toto uznanie dlhu akceptuje. Z pohľadu odvolacieho súdu z jazykového vyjadrenia listiny - Uznanie dlhu je jednoznačné, že žalobkyňa jasne a zrozumiteľne prejavila vôľu uznať dlh voči žalovanému v konkrétnej výške a zaviazala sa ho plniť, predmetnú listinu je preto potrebné posudzovať podľa § 558 OZ. Žalovaná netvrdila, že by mala vôľu zaviazat' sa obsahovo k inému záväzku, alebo vyvolať svojim prejavom vôle iné právne účinky než vyplývajú z predmetnej listiny, bránila sa však tým, že listinu podpísala pod nátlakom, resp. že nešlo o prejav slobodnej a vážnej vôle.

21. Následne preto odvolací súd skúmal správnosť záverov súdu prvej inštancie s poukazom na námietky žalovanej, že listinu podpísala v tiesni a pod nátlakom. S uvedenou námietkou sa súd prvej inštancie zaoberal v bode 58. odôvodnenia rozsudku, pričom odvolací súd nevidí dôvod odchyliť sa jeho záverov. Žalobkyňa argumentovala tým, že jej tieseň spočívala v tom, že žalobca neplatil výživné na maloleté dieťa, bola v zlej finančnej situácii a listinu podpísala preto, lebo inak by od žalobcu peniaze nedostala. Tu odvolací súd poukazuje na to, že uvedené tvrdenie žalobkyne nekorešponduje s jej výpoveďou na pojednávaní dňa 11.10.2022, keď uviedla, že žalobca si výživné započítaval na úhradu

dlhu na podklade Uznania dlhu, pričom uviedla, že o možnosti exekúcie vedela, lebo trestné oznámenie už podávala v roku 2006 (t.j. 2 roky pred podpisom listiny) a z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobkyňa neučinila v roku 2008 žiaden právny úkon smerujúci k tomu, aby žalobca riadne plnil výživné. Naopak, od podpisu listiny v roku 2008, až do dňa 01.01.2014, ktorý žalobkyňa uviedla ako dátum, od ktorého si žalobca neplnil výživovaciú povinnosť (vychádzajúc z trestného rozkazu sp. zn. 6T/106/2018 – č.l. 31) nemala za to, že by si žalobca výživné neplnil, hoci výslovne uviedla, že ho neplatil a započítaval si ho na úhradu dlhu. Ak teda žalobkyňa podľa jej tvrdení žiaden dlh nemala a listina o Uznaní dlhu bola neplatná z dôvodu zneužitia jej tiesne, je vylúčené, že by po dobu 6 rokov (od 2008 – 2014) dobrovoľne akceptovala stav, že žalobca si započítaval výživné na splátky, ku ktorým zaviazala v Uznaní dlhu a uvedené údajné zneužitie jej tiesne nikdy nenahlásila na políciu, ani inou cestou neriešila dosiahnutie neplatnosti uvedenej listiny. Žalobkyňa v odvolaní uviedla, že nezákonné konanie žalobcu bolo preukázané v obžalobe a vyššie uvedenom trestnom rozkaze. Z obsahu predmetných listín však vyplýva len to, že v období od 01.01.2014 do 31.08.2018 si žalobca neplnil výživné, okolnosti údajného zneužitia tiesne pri podpise Uznania dlhu sa nespomínajú, ani nie sú predmetom daného konania. Odvolací súd nespochybňuje, že konanie žalobcu spočívajúce v tom, že na splátky žalovanej, ktoré sa zaviazala plniť v Uznaní dlhu započítaval výživné, je v rozpore s platnou právnou úpravou, avšak skutočnosti, ktoré nastali po podpise spornej listiny a súvisia s plnením žalovanej nemajú žiaden vplyv na okolnosti podpisu predmetnej listiny. Teda námietka žalovanej, že konanie žalobcu po podpise spornej listiny bolo v rozpore s dobrými mravmi neznamena, že samotný právny úkon uznania dlhu bol takisto učinенý v rozpore s dobrými mravmi. Z listiny takisto vyplýva, že bola podpísaná najskôr žalovanou dňa 06.10.2008 a jej podpis bol osvedčený na mestskom úrade E., pričom pri svojej výpovedi žalovaná potvrdila, že listinu podpisovala sama. Žalobca listinu podpísal až dňa 24.10.2008. Tieto skutočnosti takisto nenasvedčujú tomu, že by žalovaná bola k podpisu listiny zo strany žalobcu donútená. Odvolací súd teda zhodne so súdom prvej inštancie považoval prejav vôle žalovanej vyjadrený v Uznaní dlhu za právny úkon učinенý slobodne a vážne, smerujúci k vyvolaniu právnych účinkov v ňom uvedených.

22. Ďalej žalovaná uviedla, že Uznanie dlhu nie je určitý ani zrozumiteľný právny úkon, lebo nemá náležitosti uznania dlhu. V listine podľa žalobkyne nie je uvedený dôvod údajného dlhu, ktorý mala uznať, ďalej z predmetnej listiny nemožno určiť, kto bol účastníkom záväzkového (úverového, pôžičkového alebo iného) vzťahu, z ktorého by mal údajný dlh vyplývať, absentuje aj kto je veriteľom a dlžníkom. Súd prvej inštancie považoval formálne náležitosti uznania dlhu za splnené (bod 59. odôvodnenia). Odvolací súd dodáva, že pre uznanie dlhu je charakteristické, že sa nemení právny dôvod uznaného záväzku, ani okolnosti, na základe ktorých dlh vznikol. Pokiaľ ide o uznanie práva čo do dôvodu, nemusí byť tento dôvod v listine uvedený vždy výslovne, musí však byť jednoznačne vyvoditeľný z inej listiny, na ktorú je v listine o uznaní dlhu výslovný odkaz. Z textu listiny je zrejmé, že dlh, ktorý žalobkyňa mala uznať bol dlhom voči žalobcovi, pričom bol špecifikovaný nasledovne: a) Quatro v reálnej sume: 3850,- Sk č. zmluvy – 363346, b) účet č. G. XXXXXXXXXX (debet) v sume: 13 000,- sk, c) nevyplatenú dlžobu na Hypot. úvere č. XXXXXXXXXX v G. v rokoch (2007-2008) voči dlžníkovi v sume 23 000,- Sk. V danom smere je podstatné zdôrazniť rozlíšenie medzi spoločnými dlhmi strán konania, ktoré mali počas manželstva a dlhom žalovanej voči žalobcovi, ktorý vznikol tak, že žalovaná sa na splácaní týchto dlhov nepodieľala, čím vzniklo žalobcovi právo požadovať od žalobkyne polovicu uhradenej čiastky. Odvolací súd sa podrobne oboznámil s vykonaným dokazovaním zo strany prvostupňového súdu ako aj obsahom celého súdneho spisu a konštatuje, že žalovaná nespochybnila, že by dlžoby špecifikované v listine o uznaní dlhu neexistovali a že ich splácal výlučne žalobca, naopak, výslovne potvrdila (č.l. 164), že so žalobcom nemali vysporiadané dlhy, ktoré vznikli počas manželstva zo spoločného, po rozvoде mali ešte nevysporiadané dlhy Quatro, sporožítový účet a hypotekárny dlh a na úhradách spoločného dlhu sa nepodieľala, pričom na úhradu dlhov pochádzajúcich z manželstva si žalobca strhával platby výživného a tak si platbu na výživné skracoval. Tu odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že z vykonaného dokazovania je jednoznačné, že dlh, ktorý v prospech veriteľov uhradil žalobca existoval, vznikol počas manželstva, žalobkyňa o ňom mala vedomosť.

23. Žalobkyňa pri svojej výpovedi (č.l. 164) potvrdila, že dlh Quatro, sporožítový účet a hypotekárny úver „boli dlhy po rozvoде manželstva“, ktoré splácal žalobca, hoci dodala, že ona mu nebola nič dlžná. Je síce pravdou, že v listine o Uznaní dlhu nie je priamo výslovne uvedené, že tieto dlhy uhradil výlučne žalobca a že malo ísť o spoločné dlhy, avšak z výsluchu žalovanej, ako aj z označení jednotlivých dlhov, ich vyčíslení a použitia formulácie „uznávam dlh voči A. B.“ (v Uznaní dlhu) je možné dostatočne vyvodiť, že obe strany: tak žalobkyňa v pozícii subjektu, ktorý uznáva dlh a zaväzuje sa ho uhradiť, tak žalobca v pozícii subjektu, ktorý akceptuje uznanie dlhu a prijíma prísľub jeho úhrady mali vedomosť

o aké spoločné dlhy sa jednalo, že ich plnil výlučne žalobca a že dlh žalovanej predstavuje jej záväzok plniť mu čiastku, ktorú v prospech veriteľov za ňu uhradil a na plnenie ktorej by inak bola povinná ona sama. Pokiaľ ide o dlh Quatro a hypotekárny úver, v listine je označené priamo číslo zmluvy, čo je podľa odvolacieho súdu dostatočná špecifikácia listiny, z ktorej je dlh vyvoditeľný. V prípade sporožirového účtu (účet G.), išlo podľa tvrdení žalobcu o debetný účet, čo žalobkyňa nespochybnila, preto označené číslo účtu, kde mal byť evidovaný uvedený dlh je takisto postačujúcou špecifikáciou, z ktorej je dlh vyvoditeľný. Žalobkynine vyjadrenia (č.l. 164): „na ničom (sme sa) nedohodli“, „ja som nemala dlhy“, „žiadny spoločný dlh nebol“ a „ja som s veriteľmi nemala uzatvorenú žiadnu zmluvu o splácaní“ považoval odvolací súd za účelové. Navyše, s poukazom na to, že žalovaná je napr. v zmluve o hypotekárnom úvere uvedená výslovne ako spoludlžníčka (č. l. 4), jej tvrdenie o tom, že nemala žiadne dlhy a nemala s veriteľmi uzavretú žiadnu zmluvu, vyznieva osobitne nepravdivo.

24. Osobitne odvolací súd zdôrazňuje, že uznanie dlhu má pre veriteľa osobitný význam práve v tom, že sa ním potvrdzuje, že dlh v čase jeho uznania trval, t.j. dlžník sám ním potvrdzuje jeho existenciu. Táto domnienka existencie dlhu je vyvrátiteľná. Tzn. dlžník môže namietat, že dlh neexistoval, nevznikol či netrval. Dôkazné bremeno sa v takom prípade prenáša na tú stranu, ktorá uvedenú domnienku vyvracia, teda žalovanú. Súd prvej inštancie správne poukázal v bode 60. odôvodnenia rozsudku na to, že žalovaná bola povinná dôkazmi preukázať, že dlh v čase uznania neexistoval, čo sa nestalo. Práve naopak, z obsahu jej výpovede je nepochybné, že spoločné dlhy, ktoré vznikli počas manželstva, neboli splatené výťažkom z predaja spoločného rodinného domu, ale splácal ich výlučne žalobca, pričom po podpise Uznaní dlhu si na splátky, ktoré mala žalovaná plniť voči nemu započítaval výživné na maloleté dieťa.

25. Pokiaľ ide o námietku žalovanej, že so žalobcom neuzavrela žiadnu dohodu, z ktorej by vyplýval peňažný záväzok voči žalobcovi, tu odvolací súd opakuje, čo uviedol vyššie, a to že dlh žalovanej z predmetnej listiny o uznaní dlhu predstavuje jej záväzok plniť žalobcovi čiastku, ktorú v prospech spoločných veriteľov uhradil a na plnenie ktorej by inak bola povinná ona sama zo spoločných dlhov, teda vo svojej podstate ide o bezdôvodné obohatenie na jej strane (§ 454 OZ - bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám). Dlh, ktorý možno uznávacím prejavom uznať, môže vzniknúť na základe rôznej právnej skutočnosti. Právny dôvod vzniku dlhu musí spočívať na platnom právnom úkone, alebo zákonom aprobovanej právnej skutočnosti. S prihliadnutím na ust. § 489 OZ (záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone) žalobkyňa teda písomným uznávacím prejavom uznala platne svoj dlh, ktorý vznikol titulom bezdôvodného obohatenia.

26. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

27. Podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ, ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

28. Následne odvolací súd pristúpil k preskúmaniu námietok žalovanej spočívajúcich v posúdení plynutia premlčacej doby, pričom tvrdila, že premlčacia doba začala plynúť dňa 06.11.2008, t.j. v deň nasledujúci po splatnosti pohľadávky. Uviedla, že súd prvej inštancie nesprávne určil deň splatnosti celého údajného dlhu. Aj žalobca namietal závery súdu prvej inštancie a tvrdil, že mu po správnosti mala byť priznaná aj splátka splatná dňa 05.12.2008, lebo tento deň ešte žalovaná mohla splátku uhradiť a žaloba bola podaná na súd 05.12.2018 (s tým, že žalobca tvrdil, že žaloba bola odolaná na súd už dňa 03.12.2018). Z textu uvedeného v listine o Uznaní dlhu je zrejmé, že splatnosť dlhu nastáva automaticky nezaplacením dvoch po sebe idúcich splátok, a to v októbri a novembri 2008. V listine o Uznaní dlhu je obsiahnuté prehlásenie žalovanej: „v prípade, že nesplním k dátumu splatnosti 2 po sebe idúce splátky – stáva sa splatným celý dlh“. Odvolací súd preskúmal závery súdu prvej inštancie ohľadom premlčania splátok žalovanej týkajúce sa prvej časti listiny o Uznaní dlhu obsiahnuté v bode 63. odôvodnenia rozsudku. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca ako veriteľ neuplatnil voči žalovanej zročnosť dlhu z dôvodu omeškania so splátkami, preto sa každá splátka žalovanej premlčovala samostatne, a to v 10 ročnej premlčacej dobe podľa § 110 ods. 1 veta druhá OZ. Hoci sa odvolací súd stotožňuje so súdom prvej inštancie ohľadom aplikácie ust. § 110 ods. 1 veta druhá OZ, pokiaľ ide o počiatok omeškania, odvolací

súd musí dať čiastočne za pravdu odvolateľke. Ust. § 565 OZ zakotvuje právo veriteľa zosplatiť dlh za podmienok, že ide o plnenie v splátkach, bolo to dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené. Pre prípad, že možnosť žiadať zaplatenie celej pohľadávky naraz bola medzi dlžníkom a veriteľom dohodnutá, veriteľ má možnosť toto právo využiť, pričom tak učiní jednostranným právnym úkonom adresovaným dlžníkovi. Odlišná situácia však nastáva, keď sa veriteľ a dlžník dohodli na splatnosti pohľadávky hybridnou formou, tzn. došlo k dohode o splátkach dlhu a súčasne za splnenia konkrétnej podmienky (nesplnenie špecifikovanej splátky) sa stáva naraz splatnou zvyšná časť pohľadávky. V takom prípade nejde o postup podľa § 565 OZ, ale o modifikovanú dohodu o splatnosti pohľadávky. Tak je tomu aj v prejednávanej veci: žalobca a žalovaná sa dohodli, že 1) žalovaná bude dlh splácať v pravidelných splátkach od októbra 2008 každý mesiac do 5 dňa v mesiaci vo výške 850,- Sk a 2) ak nezaplatí dve po sebe idúce splátky, stáva sa splatný celý dlh. Uvedený záver podporne vyplýva aj z odbornej literatúry: Režim ustanovenia § 565 OZ sa netýka zmluvy, v ktorej bolo síce dohodnuté plnenie v splátkach, ale zmluvnými stranami bola pre prípad nezaplatenia v dohodnutej lehote dohodnutá samotná strata výhody splátok. V praxi ide o prípad, keď bolo dohodnuté, že pre nezaplatenie jednej zo splátok nastáva splatnosť celého zostatku dlhu (t.j. automaticky, bez toho, aby splatnosť celého dlhu privodil veriteľ). Napr. môže byť dohodnuté, že v prípade nezaplatenia prvej dohodnutej splátky sa stane splatným celý dlh (Fekete, I., Občiansky zákonník 3. zväzok, Veľký komentár, Eurokódex 2015, str. 750) (por. aj rozhodnutie NS ČR sp. zn.: 33Odod/1630/2005)

29. Hoci dohoda o splatnosti pohľadávky má v Uznaní dlhu formu prehlásenia dlžníčky, s prihliadnutím na to, že listinu podpísal aj žalobca, čím s ňou vyjadril svoj súhlas, je potrebné vychádzať z toho, že išlo o dohodu veriteľa a dlžníčky. Potom je zrejmé, že ak žalovaná nezaplatila hneď prvé dve splátky, čo v konaní ani nespochybnila, splatnosť dlhu nastala v deň nasledujúci po termíne splatnosti v poradí druhej splátky. Dohoda o splatnosti v uznaní dlhu obsahuje dojednanie: Zároveň sa zaväzujem pravidelne od októbra 2008 každý mesiac do 5.dňa v mesiaci dať dohodnutú splátku vo výške 850,- sk na tento dlh až do jeho úplného splatenia. V prípade, že nesplním k dátumu splatnosti 2 po sebe idúce splátky – stáva sa splatným celý dlh. Dohoda bola podpísaná dlžničkou dňa 06.10.2008 a veriteľom dňa 24.10.2008, v poradí prvou splátkou bola teda splátka splatná dňa 05.11.2008 a v poradí druhou splátka splatná dňa 05.12.2008. Potom 10 ročná premlčacia doba začala plynúť nasledujúci deň odo dňa splatnosti v poradí druhej splátky, teda 06.12.2008 a uplynula dňa 06.12.2018. Žaloba bola podaná na súd dňa 05.12.2018, teda včas a záväzok žalovanej vyplývajúci z prvej časti Uznania dlhu zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 39.850,- Sk, t.j. 1.322,70 eur premlčaný nie je.

30. Ďalej bolo potrebné sa zaoberať námietkami žalobcu týkajúcimi sa premlčania pohľadávky žalobcu z druhej časti Uznania dlhu, keď tvrdil, že súd prvej inštancie nevzal do úvahy tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe, a to že žalovaná splácala hypotekárny úver až do decembra 2013 (vrátane). Potom sa začali premlčovať až splátky od januára 2014, tie však vzhľadom na podanie žaloby dňa 05.12.2018 sú premlčané až do novembra 2015 (vrátane), teda 23 splátok v sume 725,19 eur, čo žalobca uznáva. Za nepremlčané však považoval žalobca všetky splátky pod decembri 2015, teda v počte 36 splátok, celkovo v sume 1.135,15 eur, mal súd žalobe vyhovieť.

31. Odvolací súd konštatuje, že druhá časť Uznania dlhu znie nasledovne: „Ďalej sa zaväzujem pravidelne od októbra 2008 každý mesiac do 5.dňa v mesiaci dať splátku na Hypotekárny úver v G. č. XXXXXXXXXXXX vo výške 950,- sk (t.j. polovica splátky na Hyp. Úver) až do jeho splatenia.“ V tejto časti sa odvolací súd zhoduje so súdom prvej inštancie v tom, že v tejto časti už nejde o uznanie dlhu, lebo ide o pohľadávku, ktorá mala v čase podpisu listiny, ešte len vzniknúť. Odvolací súd vychádzal z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, pričom je zrejmé zo Zmluvy o hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXXXX (č.l. 4 – 5), že žalobca a žalovaná sa zaviazali ako spoludlžníci splácať hypotekárny úver vo výške 300.000,- Sk v mesačných splátkach po 2.690,- Sk do 16.06.2022. Dohoda obsiahnutá v druhej časti Uznania dlhu je tak dohodou podľa § 516 OZ (účastníci môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti), z čoho je potom potrebné vyvodiť, že žalobca a žalovaná upravili medzi sebou vzájomne spoločnú povinnosť plácať hypotekárny úver tak, že ho bude splácať žalobca a žalovaná sa zaviazala prispievať polovicu splátky žalobcovi v pravidelných mesačných splátkach až do splatenia dlhu. Správne potom súd prvej inštancie v bode 66. odôvodnenia napadnutého rozsudku skonštatoval, že je potrebné aplikovať ust. § 101 a 103 OZ, teda trojročnú premlčaciu dobu, ktorá začína plynúť vždy samostatne od každej splatnej splátky. Súd prvej inštancie však opomenul vziať na zreteľ, že obsahom dohody strán konania listine o uznaní dlhu bolo, že žalovaná sa zaviazala splácať žalobcovi svoju polovicu splátky hypotekárneho úveru „...až do jeho splatenia.“ V tejto súvislosti teda nemožno

vychádzať z toho, že hypotekárny úver mal termín konečnej splatnosti dňa 16.06.2022, keď žalobca tento úver predčasne splatil 12.07.2013 (táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná). Potom po správnosti bolo potrebné posúdiť premlčanie daného záväzku tak, že sa premlčovali jednotlivé splátky žalovanej až do dňa 12.07.2013, teda do splatnosti poslednej splátky dňa 05.07.2013 v trojročnej premlčacej dobe. Avšak žalobca v žalobe potvrdil, že žalovaná na úver prispievala až do decembra 2013, teda premlčanie uvedených splátok je v tejto časti irelevantné. Dňa 12.07.2013 však žalobca splatil celý zvyšok úveru naraz, čím žalovanej zanikla povinnosť splácať úveru, lebo došlo k jeho úplnému splateniu, tak ako bolo dohodnuté v listine o uznaní záväzku. To však neznamená, že žalobca stratil nárok na doplatenie tej polovice úveru, ktorú bola povinná ako spoludlžníčka zaplatiť žalovaná. Jeho nárok na zaplatenie polovice výšky splateného úveru vo výške 3.121,97 eur (vyčíslené podľa žaloby) voči žalovanej sa tak stal bezdôvodným obohatením na strane žalovanej podľa § 454 OZ a začal sa premlčovať v dvojročnej premlčacej dobe, ktorá začala plynúť nasledujúci deň po tom, ako sa žalobca dozvedel, že k bezdôvodnému obohateniu došlo a kto sa na jeho úrok obohatil podľa § 107 ods. 1 OZ (právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil). Z pohľadu odvolacieho súdu je nepochybné, že predčasným splatením hypotekárneho úveru za oboch spoludlžníkov žalobca nadobudol vedomosť o tom, že k bezdôvodnému obohateniu došlo na strane žalovanej, teda dvojročná premlčacia doba začala plynúť dňa 13.07.2013 a uplynula dňa 13.07.2015, teda nárok žalobcu vo výške 3.121,97 eur podľa druhej časti listiny o uznaní dlhu je premlčaný, teda aj záver súdu prvej inštancie (hoci na podklade odlišného právneho posúdenia) bol vecne správny.

32. Odvolací súd konštatuje, že nemal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam, odlišné závery odvolacieho súdu spočívali výlučne v odlišnom právnom posúdení veci, preto nebolo potrebné opakovať dokazovanie podľa § 384 ods. 1 CSP. Pokiaľ išlo o použitie ust. § 35 ods. 2, § 454, § 565 a § 516 OZ, nebolo potrebné strany vyzvať na ich použitie podľa § 382 CSP, lebo podľa odvolacieho súdu neboli pre rozhodnutie rozhodujúce, pričom rozhodujúce ust. § 558 a § 110 ods. druhá veta 1 a § 107 ods. 1 OZ boli použité aj súdom prvej inštancie.

33. Na podklade vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že v napadnutých výrokoch II. a III. neboli splnené podmienky ani na zrušenie, ani na potvrdenie rozhodnutia, preto rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 388 výroku II. a III. zmenil tak, že žalovaná je povinná žalobcovi sumu vo výške 1.322,70 eur (požadávka žalobcu vyplývajúca z prvej časti listiny o uznaní dlhu) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1.322,70 eur od 06.01.2014 do zaplatenia (výšku úrokovej sadzby, počiatok omeškania tak, ako ho posúdil súd prvej inštancie nespochybnila a v odvolaní nenapadla ani jedna zo strán), všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku napadnutý výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie (ktorý predstavuje nárok žalobcu vyplývajúci z druhej časti listiny o uznaní dlhu) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 potvrdil.

34. Podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. (ods. 1) Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. (ods. 2)

35. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

36. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP. Žalobca sa v konaní domáhal zaplatenia sumy 4.444,67 eur. Bol úspešný vo výške 1.322,70 eur, čo predstavuje hrubý úspech žalobcu v rozsahu 29,76 % a hrubý úspech žalovanej v rozsahu 70,24 %. Pomerom potom čistý úspech žalovanej predstavuje 40,48 %, preto odvolací súd priznal žalovanej v tomto rozsahu nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania, pričom nezistil dôvody na postup podľa § 257 CSP. (výrok II.)

38. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).